

# S Z A B O L C S

(Telefonsz. az interurban hálózatban: 132.)

HETI LAP.

(Telefonszám a városi forgalomban: 132)

## ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona. Egyes szám ára 16 fillér.  
Megjelenik hetenként egyszer, szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

IV., Széchenyi-ut 27. szám.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van.

Tanítóknak és jegyzőknek 4 kor.

## Kevesebb politikát, több kulturát!

Stolypin, Oroszország legszélesebb látókörű politikusa mondta a fönti mondatot, mikor 1907-ben a forradalom lángba borította Oroszországot és a mértékadó körök a bajok orvoslásáról tanácskoztak.

Nem szeretjük az autokrata Oroszországot az ezeréves alkotmánnyal bíró, a szabadságáért oly sok vért ontott magyar nemzethez hasonlítani, de lelkünk bensejében nem zárható el azon érzéstől, hogy a nagy oroszok nemcsak hazájában volt igaza, hanem szavainak igazsága hazánkra is épen úgy vonatkozik.

Nem hiába neveznek bennünket jogász nemzetnek. Történelmünk lapjait sem kulturharcok, sem a művészet, sem a tudomány, ipar- és kereskedelem eseményei, fejlődésünket jelző fejezetei nem tartják. Küzdelemmel van tele a magyar történet, de ritkán a haladás jegyében folynak a csaták, hanem az elnyomás ellen küzd a magyar, vagy pedig egymást marja a hataloméért.

E küzdelmekben pedig nem fejlesztette tudását és műveltségét; harcában egyedül a jogászai képesség fegyverét

élesítette, melyet azután csak ősi nyers erejével és tradícióival támogatott.

Erre a multra vezethető vissza a ma. Minden mellékes; kultúra, közgazdasági fejlődés másodrendű dolog, fő egyedül a politika. Evvel él, evvel hal a magyar, legyen egyszerű szavazó, honatya, vagy miniszter az illető, mind-egyiknek csak az a fő, hogy oly politikát támogasson, mely hite szerint egyéniségének legjobban biztosítja a jövőjét. Angliában, Amerikában népjóléti intézmények, gazdasági kérdések, iparkereskedelemi tervek képezik a pártok programját. Nálunk egy üres jelszó, valami „nemzeti engedmény” képezi a pártok létalapját, melyért azután lángba borítják az országot, verekszenek, hazaárulósdi játszanak, mely hatalmi tülekedés alatt azután a kultúra sanyalódik, a gazdasági szervek pedig keserves élet-halál harcot vívnak a pusztá megélhetésért.

Ezért mondom, hogy kevesebb politikát, több kulturát. A világversenyben, melynél minden tényező felhasznál minden porszemot, amit a tudomány és a haladás az emberiség számára meghódított, csak oly egyed érvényesülhet, mely minden tekintetben a külfölddel egyenlő

nívón áll. Nem lateiner tudást értünk mi ez alatt, hanem a nagy tömeg faj-súlyának a növelését, hogy attól a paraszt gazdától kezdve a legmagasabb fokig meg legyen a szükséges képesség arra, hogy helyzetéhez mértén megállja a helyét s a lehető legnagyobb produktivitást fejtsse ki úgy maga, mint a haza javára. Az így beálló anyagi fejlődést még gyorsabb lépésben kísérné a kultúra fejlődése.

Ezt azonban üres jelszavakkal elérni nem lehet. Itt a társadalom egységes vállvetett munkájára van szükség, mely megösmerve az üres beszéd hiúságát, komoly munkához lát és komoly kulturamunkára szorítja azokat, kik ma csak politizálnak.

A politika értékét nem a hangzatoság adja meg, hanem az anyagi, erkölcsi, kulturális haladás általa megvalósított mennyisége.

Több kulturát, kevesebb politikát, mondja Stolypin és mi azt merjük mondani: elég volt a politikából, munkát! Munkát az általános műveltség emelésében, munkát az erkölcsi zűlés megakasztására, munkát mindenütt és mindenkor, hol a haladásról van szó.

## A szív embere.

Egy agglegény vallomása.

Végre megvirradt Kinos, gyötrelmes éjszakám volt ismét. Alig aludtam két órát. — Agyam zug, testem ólomsúlyal nehezedik lábaimra. Fáradt, gyöngö vagyok, végtelenül gyöngö. Akaratnélküli, hitvány hustömög.

Megtörtént velem is, mint oly sok más halandóval, ki a végzet utjait járja: elérkeztem oly végállomáshoz, mely a visszautazásra nem indít vonatot és melyből tovább jutni nem áll hatalmamban. E végállomás nálam a Nápoly kávéház. Nevetséges. Egyik lénynek megsemmisülését jelentheti az, mi a másoknak éltető eleme. Másnak szórakozást, a megszokott kávé nyújtja a Nápoly; nekem a Golgothát képviseli. Tegnap újból megfogadtam, hogy nem keresem fel többé, hogy bármilyen áldozat árán is elfeledem Dórát. Lehetetlen. Nem vagyok képes ellenállni.

Eljő az est, kigyulnak a lámpák —

lelkem két részre bomlik. Egyik a Szív, másik az Ész szolgálatába szegődik. És megkezdődik a harc. — Eleinte egyenlő erővel küzdenek, higgadtan, ügyesen parirozva egymás vágá-ait. Kezdek remélni; egyszer már az Észnek is győznie kell. Nem. Ismét ő a gyengébb fél. Visszavágásai mindinkább gyengülnek, nem képes tempót tartani a Szív szakadatlan útseivel. Még egy roham és lefegyverezve omlik legyőzője lábaihoz . . . Urrá lett a Szív fölöttem. Parancsszava hangzik: keresd fel Dórát! és én megyek, mennem kell . . .

Ki az a Dóra tulajdonképen? És ki vagyok én, hogy végzetem vele leláncolva tart?

Adva van egy nő, ki egy külvárosi kávéház zenekarát vezeti és adva van egy bolond 55 éves agglegény, deresedő hajjal . . . Mi az az X, az ismeretlen, mely végeredményben egy fiatal, lüktető szívvel egyenlő? Örült vagyok, de még sem. Még nem vagyok az, de leszek, érzem.

A Nápolyban ülök. Elöttem Dóra, zenekarával. Játszanak. Leírhatatlan boldogságot érzek. Gondolataimnak nem vagyok ura. — Csak őt látom, amint hajlékony testével a zenét kíséri, amint egy-egy erősebb ütem ideges rázkódást vált ki alakjából és mosolyogva szegzi szeméit reám, azután — egy másikra, egy tizedikre . . . Nem bírom elviselni tekintetét; a lelkemig hatol. Talán az a vérpiros rózsza éget, melyet én küldöttem neki és melyet ő mosolyogva keblére tűzött? Hányadik vérpiros rózsza ez?

Szünet. Most beszélgethetek vele. Beszólnék, de nem vagyok képes. Érdeklődő kérdéseire gépiesen felelgetek. Gyötrelmeimet nem mondhatom el neki élőszóval; profán fülekre nem bízhatom legszentebb érzelmeimet. Lapra vetem, amit már annyiszor megírtam neki: Dóra! szeretlek a kétségbeesésig! Ne kinozz tovább! Légy az enyém! Tenyeremen foglak hordani. Lábaidhoz rakom a csillagokat, ha úgy kívánod. Hallgass meg végre!

# Eisler Károly utóda

Nyiregyházán értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy az előkeladott idény miatt a legujabb **napernyőket, turista ingeket** puha gallérral, **szalma kalapokat** jóval árán alul árusítja el.

Lapunk kapható: Kiss T. Emma, Hirschler Mór és Rottaridesz Istvánné tőzsdéjében. Mai számunk 8 oldalra terjed.

## Legszebb ékszerek

13 próbás ezüstművek, pontos órák, alkalmi ajándéktárgyak legolcsóbban

## Sándor Rezső

elismert szolid ékszerész

Nyiregyházán, Városház u. 3. sz. a. kaphatók.

## Aratás — vetés nélkül.

Nem áll már lábom a gabona, nem ringat aranykalászt a szél, meddig csak a szem ellát; csonka szalmaszálak emelkednek égnek: az Ur megáldotta a munkáskéz fáradozását. Vége az aratásnak. Örömtől ragyogó arccal nézi a gazda dus termését s gondolatban már ellátta családját mindennel, mikor hirtelen egy fájó tudat elkomorítja: „Ez már is a másé!”

A szatócs, a korcsmáros — mindmégannyi uzsorás — görcsös ujjainak árnya már ott lebeg minden fölött, hogy elvigye a maga telhetetlen ládájába, zsákjába. Hiába izzadt a részes, a kigazda: szorgalmának gyümölcse az üzletében renyhéskedő hitelező. Annak haszon az olyan jó termés is, mint az idejé, azé a szükös esztendő nyeresége is.

Ezeknek mindegy: ha van, ha nincs termés. A zsellértől természetbeni járulékát szedik el, a gazdáknak feje alól a párnát huzzák ki, utána a feje felől a házat is és mindenét, amivel bír. A legsemmittevébb, legkártékonyabb

osztálynak hozza meg a föld évről-évre az ajándékot. Aki igazán dolgozott, aki verejtékével áztatta a kemény rögöt, az a nyomor kiszemeltje s csak átkot tud döngeni megrottóira.

Megrottóira, kik az ivásra kaján tervszerűséggel unszolják, szoktadják, kik egy-egy öntudatlan éj után ötszörös-tízszeres áratat számolnak s kiknek feketelelkűsége, hitvány jelleme nem engedi, hogy az emberrel más-ként is számoljanak, mint számokkal, vagy barmokkal. Családokat tesznek tönkre, csak-hogy gazdagodásukban ne álljon be szünet.

Méltó társuk a szatócs, aki 2-300 százalékkal dolgozik, akár kölcsönt nyújt, akár hitelez, akár készpénzért vesz, vagy ad el. Csábítják a könnyelmű költekezésre a házkönyv, számítással nem élő parasztot, míg csak tönkre nem ment. Akkor aztán kezébe nyomnak egy koldusbotot, de — azt is csak „hitelbe”: Akkor mehet! Adja át helyét másnak. Többé nincs értéke.

S azért minden évben aratnak. Csak nem azoknak, akik rászolgáltak. Hanem azoknak, akik egy éven át furfangosan odáig hálózta: körül a szánandó áldozatokat, hogy tehetetlenül vergődnek s nincs menekvésük. Évről-évre szegényednek, singlődnék s mikorra kengerük javát már megkoptatták: *hozadjuk széles e világ, de otthonuk egy talpalattnyi sincs.* Azt ott kereshetnék a pénz betegek, a pénz gonosztevői, a hamisítás, hazugság, csalás, uzsora fölkelnek bajnokainál. De már hiába!

Ezt a rákfenét kellene kivágni a nemzet testéből. Ez a fajta teszi tönkre a falut, mérgezi meg a levegőt, terjeszti a mételeyt. Ez a lehetetlenné tétele legsürgősebb, legfontosabb nemzet feladat. Nem kell azt nézni, hogy hány száz dologtalan esik el így a könnyű megélhetéstől, gazdagodástól, hanem: hány

százezer vérünket mentjük meg az éhhaláltól, elzülléstől, börtöntől — Amerikától.

Nem szabad a lelki, erkölcsi bélpoklosokat az egészségesek, tiszta érzésűek között megtűrni, — egy szép napon arra ébredünk, hogy nem lesz munkáskéz, csak a remyheségtől tokákat eresztett lélek-gyilkosok.

Mittevők leszünk akkor?

A baj okát, a falu szörnyetegeit akkor sem foghatjuk munkába. — Ők fölkerelkednek bűnös vagyonukkal, hátat fordítanak annak az országnak, melyet az utolsóig kiraboltak s keresnek új működési kört. Elcsapják maguktól e hazát, s ott hintik tovább a mérget a pusztulás magvát, ahol épen lehet.

Ne várjunk erre! Álljunk mi az erdő felül s mentsük, ami menthető.

Kevesebb korcsmaengedélyt, — több gondot a falukra!

Kevesebb megvesztegethetőséget — több szigorúságot, igazságot!

Kevesebb szemethungást — több szövetkezeti!

Csak ezek ígérnek gyökeres javulást s csak ez hozza el a jobb kort, mikor nem lesz „aratás — vetés nélkül”!

Novotny Endre.

## Egy hölgy

ki szereti az egészséges bőrápolást és különösen a szepi-keket emulasztani, valamint lágy, bársonyos bőrt és hófehér arcbőrt akar, csakis Bergmann & Co., Tetschen a/E.

**STECKENPFERD**  
liftontszappannal (Steckenpferd védjegy) mosdik. Kapható minden gyógyszerár, droguéria és illatszerkereskedésben. Darabja 80 fillér

A lapot átküldöm a kiszolgáló pincérrel. Dóra elolvassa és hangos kacajra fakad.

— Pascal bácsi, ha bolondozik, nem szeretem magát. Bácsinak nevez. A körülöttem ülő férfivilág tréfás, talán gunyos megjegyzései közben, mint egy megdorgált iskolás gyermek, huzódok össze székesen. Érzem, hogy szemem nedvesek lesznek. De nem sírok. Csak nem nevettem ki magam!

Két órára jár az idő. Fizetek. Dóra mosolyogva nyújtja kezét bucsuzásra. Oh, azok a parányi, bársonyos kezek! Érintésükre delejes erő futja át testemet. Torkom összeszorul, vérem agyamba tolul. És ő le nem veszi rólam tekintetét. Mint egy hipnotizált hagyom el a termet.

A hűs éjjeli levegő csillapítólag hat bémult idegzetemre. Magamhoz térek. Néhányszor fel- és alájárok az erősen megvilágított kávéház előtt. Pihenőre kellene térnem, ezt diktálja agyam. — Maradj még! tik-takolja szívem verése. Maradj! várd meg, lesd meg Dórárt!

A következő percben már a szomszédos utcatorokban állok, melynek sötétsége teljesen biztosít az észrevétel ellen. Nem kell soká várnom. A zene az utolsó indulót játsza

és rá öt percre kilépnek az utcára a zenekar tagjai, nők, férfiak. Megelevenedik az utca. Párok képződnek és tűnnek el rövid időközökben. Jó éjt Irén, a viszontlátásra Teréz!

Végre megjelenik Dóra is s nyomban utána egy fiatal ember, kit több ízben mint a Dóra kitaró és szerencsés tisztelőjét hallottam emlegetni. — A fiatal ember karját nyújtja, mit Dóra mosolyogva elfogad és megindulnak. És nekem ezt látnom kell. — Kimeredt szemem követik lépteiket. Kezeim ököibe szorulnak; rohanni szeretnék utánuk, rájuk és egy csapással megsemmisíteni őket. De lábaim mintha a földbe gyökereztek volna. Kar a karban, eltávoztak ők és én mint egy züllött csavargó, ki áldozatára vár, ténfergek a sötét utcatorokban...

Nem tudok számot adni magamnak arról, hogyan és mikor vergődtem lakásomra. — Hogyan adhat számot tetteiről az az ember, kinek eszét saját szíve felemésztette, mint a tűz a beledobott száraz fadarabot? Szívem áldozata vagyok... Vége. Elintéztetett...

Leszámoltam az étellel. Elhibáztam a mulat: mit várhatok a jövőtől, kit vádolhatok

a jelenét? A végzetet, Dórárt, magamat? Nem is történetelt másképen. A feltámadás után majd okosabban rendezem be második életemet. Fiatal éveimet áldozom fel a sziv uralmának, hogy második öregségemre ebbeli kötelességemmel idejében készen legyek, hogy el ne késsem, mint most. Vagy talán a feltámadás után örökké fiatalok maradunk? Mindégy. Annál jobb. — Pótolni fogom az elmulasztottakat.

Dóra! nem neheztelek reád. Nincs jogom a neheztelésre. Nem viselkedhetél velem szemben másként, mint tetteid és mint helyedben bármelyik nő tette volna. Megválnak csendben, szépen. Én meghalok, te életben maradsz. Az élők tisztelik a holtakat. Te is fogsz engem tisztelni. Nyugodtan indulok a nagy utra, hisz oly barátságosan mosolyog felém revolverem csöve; még meg is simogatom, mint egyetlen jó barátomat. Egy-egy önfeléd pillanatban reám is fogsz gondolni, ebben bizonyos vagyok. Egyre kérek: ha játék közben értesülsz halálomról, erősen tartsd a hegedüt (e faalkotmányt mindig irigyeltem) hogy reszkető ujjaid hamis hangokat ne váltsanak ki a megfeszített hurokból...

Auspitz Márton.

A főváros központján.

— Villamos megálló. —

10 perc a központi és nyugati pályaudvarhoz.

— 80 legmodernebben berendezett szoba.

Augusztus hó elsején megnyílt az

## Edison-Szálloda

Budapest, VII., Hársfa-u. 59. sz. (Király-utca sarkon).

Tulajdonos: POLLÁK JÓZSEF.

Hűdeg és meleg víz-vezeték. Központi fűtés. villanyvilágítás. Figyelmessé kiszolgálás. Értekezés minden modern nyelvben. Szobaárak 3 koronától!

# Müller Rezső

festész

Nyiregyháza, Szarvas-utca 19.

Vállal: Templom-, cim-, szobafestést, aranyozást és mázolászt.

## Iparosvilág.

**Uj gyakorlat.** Az építőipari téli tanfolyamok képesítő erejét szabályozó 1898. évi május hó 29-én, 6373. szám alatt kelt miniszteri rendeletben foglalt azon intézkedés, hogy a kőmives, kőfaragó és ács mesterségek önálló üzéséhez valamely építőipari téli tanfolyam sikeres elvégzéséről szóló szabályszerű végbizonyítványon felül még három évi gyakorlat is mutatandó ki: az 1884. évi október hó 30-án 46188. szám alatt kelt miniszteri rendelet 26. §-ának a) pontja szerint akként értelmezendő, hogy ez a három évi gyakorlat a tanoncviszony megszüntetésétől számítandó.

Ennek értelmében a téli tanfolyamok végbizonyítványainak végzáródéka a következő lesz:

„Jelen végbizonyítvány az 1884. évi XVII. törvénycikkben foglalt ipartörvény 101. §-a, valamint a kereskedelemügyi magyar királyi miniszter urnak 1898. évi május 29-én, 6373. szám alatt kelt rendelete értelmében munkakönyv váltására és a tanoncviszony megszüntetésétől számított összesen három évi szakkavagó működés beigazolása után kőmives-, ács- vagy kőfaragómesterség önálló üzésére jogosít.”

A budapesti magyar királyi állami felső építőipariskola rendes tanfolyamára nézve továbbra is a jelenleg fennálló az a gyakorlat marad fenn, hogy a végbizonyítvány záródékában felsorolt mesterségek valamelyikének önálló üzéséhez megkívánt két évi gyakorlatba a tanfolyam elvégzése előtt szerzett gyakorlat nem számítható be.

**Hadd sztrájkoljanak!** Alant közöljük a városokat, ahonnan a megnevezett szakmákból segédet nem vesz föl egy önérzetes munkaadó sem. Ha tetszik a nagyságos szervezett uraknak kegyértörésdit játszani, hadd tanulják meg, hogy ma már nem lehet csak zsinegen rángatni a mestert. Azoknak is van erejük egy kicsit ráncba szedni a munkakerülő, de azért pazar ellátást követelő szerencsétlen megtévelyedett alakokat.

Ime a városok és szakmák névsora:

**Nagyváradon** sztrájkba léptek a kőmives, ács és földmunkások; mozgalom előtt állnak a bádigosok, vas- és fémmunkások.

**Budapesten** a bádigos- és szerelőmunkások mozgalom előtt állanak. A város zárlat alatt áll.

**Budapest, Budakalász, Pilisborosjenő és Csobánkára** vonatkozólag a kőfaragók szakszervezetének zárlatára még mindig tart.

**Kolozsvárott** az asztalos munkások, mivel hatalmi követeléseiket a munkaadók nem teljesítették, sztrájkba léptek. Ugyancsak Kolozsvárról kapott értesülésünk szerint az összes építőipari szakmákban mozgolódás észlelhető.

**Czepléden** sztrájkba léptek a kőmives munkások.

**Szeged** asztalosok, lakatosok és bádigosok részéről zárlat alatt áll.

**Gödöllőn** a kőművesek sztrájkja.

**Csongrádon** és **Kiskunfélegyházán** a kőmives munkások mozgalom előtt állanak.

**Pozsonyban** a mázoló munkások sztrájkba léptek. A kőmives és ács munkások részére zárlat alá helyezték a várost.

**Szarvason** kiűtött a kőművesek sztrájkja.

**Aradon** kiűtött a szobafestők sztrájkja.

Mozgalom előtt állnak az összes építőipari szakmák munkásai.

Itt vége a handabandának:

**Kaposvárott** megszűnt a kőmives-sztrájk.

**Egerben** a kőművesek sztrájkja megszűnt.

**Békéscsabán** megszűnt a szobafestő és mázoló munkások mozgalma.

**Ujpesten** és **Rákospalotán** az asztalosmunkások sztrájkja megszűnt.

**Kecskeméten** megszűnt a lakatosmunkások mozgalma.

**Nagyváradon** megszűnt az asztalos-sztrájk.

**Pápán** a kőmives-sztrájk megszűnt.

### MUSCHONG - BUZIÁSFÜRDŐ

## BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ.

## Bakterium mentes

természetes ásványviz.

Üdit, gyógyít. Vese és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult. Orvosiilag ajánlva. — Főterakat: **Wassermann Sámuel** fűszer-, liszt-, gyümölcs-, üveg- és porcellán nagykereskedő **Nyiregyháza**.

Telefonszám: 121.

## Több piacot kérünk!\*)

Nyiregyháza a lakosok számánál fogva már megérett arra, hogy a tanács lemondjon mindennek erőszakosan a központba való tereléséről s a Kossuth tértől messze lakók fölösleges farasztásáról. A város nagy kiterjedése a lakosok jó nagy részét olyan messze vetette a központtól, hogy még a legszebb időben sem valami kellemes a nagy utat megtenni s az időt vesztegetni az apró bevásárlással.

Több mellékpiacon rendszeresítésén gondolkodják a város tanácsa, ami igazán megbecsülhetetlen előnyt nyújtana a külsőbb részek lakóinak. Az eddig elvesztett földelölöttöket megtakarítják a háziasszonyok. — Csunya időben nem teszik ki magukat huzamosabb ideig a megbetegedés veszedelmének. Az eladó is szívesebben állapodik meg lakásához közel, mert tudja, hogy ugyis eladja áruját.

Ennél azonban fontosabb, hogy az árak is mindjárt lényeges változáson mennek.

\*) Multkori, a vásárcsarnokot tárgyaló cikkünkre egy olvasónk küldte be e sorokat. A szokásos bevezetés nélkül adjuk közre.

keresztül. A kofák elővásárlása önkéntelen korlátozás alá lenne vetve a piacok szét-helyezésével, eredeti kézből kapna a vevő mindent, amit most a Kossuth téren, vagy a Zöldség téren alig, hogy megtud fizetni.

Alkalmos helyül szolgálna piacokul a Hatzel-tér, a Bethlen-utca azon része, hol már a nagy vásárok alkalmával is árulnak, vagy a Buza-tér jobb oldala, piacnak teret kell létesíteni a volt „Érkert”-ben, mely ma már külön tekintélyes városrészt képez s az ottani lakosok épen tetemes hányadát teszik ki a vásárló közönségnek.

Inkább volna méltó egy negyvenezres városhoz a piacok imígyen való elosztása, mint tüzzel-vassal keresztül hajtani egy egészségtelen alapra fektetett, gyanus háttérű tervet. Csináljanak más üzleteket. Ezek kitálásában amugy is kifogyhatatlan a leléményességük. Ne csak a Zöldség-téri telek-üzérkedésre meredjenek a gondos városi szemek; a nagy közönség aprónak látszó és lényegében mégis naggyá növe érdekeire is szánjanak egy-egy jelentős kaesintást.

Vásárcsarnokra szükség van. Ez ellen nekünk sem lehet semmi szavunk. De ha valamit, ugy ezt nem szabad gőzerővel megcsinálni. Ez annyi körültekintést, annyi mindennek egybevetését kívánja elhelyezés stb. dolgában, hogy ha hebehurgyán beugranak a kis számú, pénzbőlileg érdekelt csoportnak, valósággal bűnösen károsítják meg a várost.

Első legyen a mellékpiacon felállítás, azután küldhetnek ki elfogulatlan, nem érdekelt és le nem kenyerezett bizottságot a vásárcsarnokot illetőleg is. **Gáti.**



## Ékszer és ezüstmű

vásárlásnál forduljunk bizalommal Magyarország legnagyobb ékszerüzletéhez a **Löfkovits Arthur és Társa** céghez Debreczenben.

## KIFOGYHATATLAN ROVAT.

### Páholyok fejős tehenei.

A nagy közönség már teljesen tisztában van azzal, hogy mik a szabadkőművesek. Visszagondolva multjukra, önmaguk előtt is bebizonyosodott, hogy a sok galádság, amit szemükre lobbantottak: nem ráfogás, hanem igazság.

Egy ponton azonban mindenki megakad. „Hogyan lehetnek a páholyoknak tagjai olyan tetőtől-talpig becsületes emberek, kikről ezt tagadásba sem lehet venni?” Mert ilyenek is vannak; nem is kis számmal. Ezt

# Mentőszekrények

teljesen felszerelve **7 koronától feljebb** kaphatók, továbbá egyes részei külön is.

**Sérvkötők, haskötők** és mindennemű kötszereket **II mérték szerint készít** :

**Blumberg József** specialista, Nyiregyháza.  
(Katholikus parochia épület) Alapított 1880.

Telefonszám 96.

Illatszerek.  
Pipercikkek

Gummipárók.  
Betegápolási cikkek.

tudjuk. Aki arra kíváncsi, hogy miként kerültek össze ezek a páholyok diszvirágaival?, figyeljen ide.

A páholyoknak, főmestereknek pénz kell. Sok pénz. Ezt azonban a szorosán vett testvérek nem tudják összeadni. Kell tehát fejős teheneket tartani, akiket bármikor meg lehessen „válni“ bizonyos összegek erejéig. Ilyen „balek“ szerepre pedig csak jóhiszemű, becsületes emberek alkalmasak. Összefogdosnak hát különféle címeken, ígéretekkel ilyen amellet még tekintélyes férfiakat s míg egyik kezük a zsebükben van állandóan, a másikkal reájuk mutatnak: „Ime! mi nem lehetünk erkölcstelenek, ha ilyenek a társaink!“

Pedig szegény jó becsületes férfiak nem tudják, hogy milyen salak közé elegyedtek s az elsők lesznek, akiket megunva, félrelöknek. Ők csak fizetnek, fizetnek s abban a hiszemben vannak, hogy nemes célra áldoznak. Végén pedig kiderül, hogy a pénz áruházi díj kell azoknak a tanítóknak, akik hajlandók a szabadkőműves mételety belopni az ifjuság lelkébe.

Ha tehát egy szabadkőműves becsületes, számíthat reá, hogy csak guny-tárgy a többi előtt, akin nevetnek, de — semmibe sem veszik.

Omár.

### Szóda — mosogatóléből.

Az már régen elismert tény, hogy Nyíregyházán csak kétféle ember van: kizsákmányoló és kizsákmányolt. A nagyközönség, a fogyasztók filléreiből élők tartoznak az előbbihez, mi szegény tehetetlenek az utóbbihoz. Akinek neve cégtáblán ragyog, az már azon gondolkodik, hogy szerezhette tőled, óh polgártárs, minél könnyebben, minél többet. A kereskedő a dekát szegezi a mellednek, a vendéglős sok habbal vagy vízzel ámit el, a tejes mint vegyész tervez merényletet zsebed ellen s így tovább.

Csoda-e, ha ilyen világban elveszti fejét a szóda-„gyáros“ is és minden különösebb tétovázás nélkül olyan szódavizet szállít neked, amelynek dohos, büzhödtt szaga elárulja, hogy tulajdonképpen a szerecsés viz előleptetésen örülhetünk, ha van kedvünk. Mert — ugye bár — az csak szép pályatutás, ha a mosogatóléből szódaviz lesz? Akárcsak, ha a bocskoros disznópásztor a szabadkőműves főmesteri rangba emelkedik.

Ám, de tisztelt szóda-„gyáros“ ur! Hogy ön a háza körül, vagy benn található vizek között mily rangfokozatokat állapít meg s mikor jutalmazza az érdemeket: ez benső családi ügy. Üzletfeleivel ne közölje, legkevésbé elvitathatatlan alakban, hogy t. i. azok is kitapasztalják, hogy milyen a mosogatólé, ha szódává avatják. Nem különb, mint mikor az uborkafára mászott szatócs, vagy házaló egyszerre csak a „báró“ névre hallgat.

A cím más, de az illat, az: — ugyanaz.

Ha azonban az egész eset csak egy fogás volt, biznyságul annak, hogy „tudnék én ezt is; láthatják, kedves vevőim, mégis milyen finom vagyok, hogy máskor nem ilyet küldök“, — akkor ajánlunk egyebet: Ne egészségtelen, kiállhatatlan szagu vízzel, hanem valami más kaliberű ajándékkal kedveskedjék.

Ha a rendőrség érdeklődik a tisztátalan „gyáros“ iránt, szívesen megadjuk a nevét.

V—s.

### Az állam: — nagylelkű (?)

A gyermekvédelem Magyarországon olyan nagy magasságban tündöklök (ha hitelt adunk azoknak, akik ezt nagy dobbal hirdetik), hogy oda már semmi kéz, semmi ész föl nem ér! Miután Nyíregyházán is van közel 200 állami védett, mégis csak el lehetett lenni róluk egyet-mást. Így pl. hogy 12 éves gyerme-

kekért 12, mondd tizenkét koronát fizet az állam tartásdíjat.

12 korona!? El lehet-e csak képzelni is, hogy ebből egy 10—12 éves gyermeket tisztességes eltartásban lehessen részesíteni? Minden szükségletét — kivéve a ruházatot — ki kell elégíteni, még pedig kifogástalanul. Ez kérem lehetetlen. Az a csekély alamizna ehhez nagyon, de nagyon kevés.

*Az eltartók, azok az igazi gyermekvédők, nem az állam.* Az állam csak szemfényvesztő módra a megvásárolt hizelgés kedvéért foglalkozik gyermekvédelemmel, míg azok a családok, melyek elfogadják „állami“ gyermeket jószívüségből, szeretetből tartják a gyermekeket. Noha ráfizetnek. Nem az állam érdeme tehát, ha a kiadott gyermekeket jól gondozzák. Nem! A 12 korona ezt nem tudja megtenni. Mert ahol a gyermekre 10—12 koronát fordítanak, azzal nem sok ideig kell törődni az államnak. Az hamar elpusztul. S ez már az állam bűne.

A 10—12 koronával az állam semmi érdemet nem tud magának szerezni, legfőlebb megfoszt az élettől több száz gyermeket. Ne legyünk hát olyan nagyra az állami gyermekvédelemmel.

Ha nem veinának könyörületes szívek: az állami gyermekvédelem csődöt mondott volna — születése napján.

N. Á.

### Nincsen téglá, nincsen ház.

Addig okoskodott, addig oldalgott a város, míg a városi téglagyár megunt várni s nevével belügyminiszteri engedéllyel — követve annyi más társa példáját — „Lucaszékere“ változtatta. Szóval téglagyár nincs. Holmi bányakemencére csak nem lehet ezt ráfogni? Röviden: a város sem tud elég téglát termelni.

A magánvállalatok sem tudnak lépést tartani az óriási kereslettel. Világos ebből, hogy a lázasan kezdett építkezések jó részénél lanyhulás állott be. Nem lehet dolgozni.

Nem kezdik érezni odafönn, hogy késlekedésük az oka a téglaszükségnek is? Ma már olyan erős *homoktéglát* onthatnánk naponta sok ezával a piacra, ha nem szerel-moskednek bele minden zsebekben keresztül a silány minőségű agyagtéglába. De hát ugy-látszik „nagy megfontolással (és kis belátás-sal) kell kezelni az ügyeket, nehogy hiba es-sék!“ Így aztán nincs is hiba. Csak hibák. Épen jól vagyunk!

Hanem a jövőre nézve tehetnek egy igen üdvös intézkedést. Egy közgyűlésen tegyék a zöld asztalra a homoktéglát és az agyagot. Akkor aztán kérdezzék meg az ott levőktől: melyiket akarják arra az esetre, ha már a körkemencének nevezett oroszvidéki bubost le kell rombolni. Mint jobbra és olcsóbbra, biztosan a homoktéglára esnek a szavazatok s vége a fejtörésnek.

Utasítás folytán állítják föl az eredeti terv ellenére a homoktéglagyárat, elesik az esetleges következetlenség vádjá is és mégis határtalan jót tettek a városnak.

Szombatos.

### Mi lesz Apagyon?

Egyik helyi lap vasárnapi számában egymásután a következő két hír látott napvilágot:

I.

„Meghívó. Az apagyi ifjuság 1911. évi augusztus hó 13-án az iskola nagytermében műkedvelői előadással egybekötött jótékonycélú zártkörű táncmulatságot rendez. Kezdeté este 8 órákor. Belépti-jegy személyenként 2 korona, családijegy 5 korona. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.“

II.

„Meghívó. Az apagyi református egyház új iskolai felszerelési költségeinek fedezésére az iskola nagytermében 1911. évi aug. hó 13-án jótékonycélú táncmulatságot rendez. Belépti-díj személyenként 1 korona. Felülfizetések a jótékonycél érdekében közönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté este 7 órákor.“

Ilyet sem pipált még a világ! Apagyon egy este két különböző bál lesz egy teremben. Egyiket rendezi a ref. egyház, másikat az ifjuság. Egyik kezdődik 7 órákor, a másik 8 órákor. S ami legérdekesebb, az egyikre beengedik az embert 1 koronáért is, a másikkra csak 2 ért. — Ugyan ki lesz bolond 2 koronáért az ifjuság multságára váltani jegyet, mikor ugyanazon a helyen 1 koronáért is vigadhat, mint a ref. egyház vendége? . . . Mégis kíváncsiak vagyunk, hogy fog lezajlani a 2 bál Apagyon.

## Mezey és Széles

épület és műlakatósok

Nyíregyháza, Szarvas-utca 38

**Készítenek** vaskapukat, sirkerítéseket legizlésesebb kivitelben; ugyszintén **takarék-tűzhelyeket** bármily kivitelben és teljes garanciával.

### Állandó nagy raktár

fürdőberendezési tárgyakkól, fürdők és vizezeték berendezését elvállalják. Komplette fürdőszobákat a legrövidebb idő alatt be tudnak rendezni, egyben a javításokat is a leggyorsabban eszközöznek.

### Nagy súlyt fektetnek

különösen permetezők és szivattyus kutak javítására. Minden megrendelést azonnal elintéznék.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri teljes tisztelettel:

Mezey és Széles.

## Tanügy.

Értesítés a nyíregyházi ág. h. evang. főgimnázium köréből. A nyíregyházi ág. h. evang. főgimnáziumba az 1911—1912-ik tanévre szeptember hó 3., 4. és 5. napjain vetettek fel a tanulók; a felvételi délelőtt 8—11, délután 3—5 óráig a főgimnázium dísztermében történik. A beiratkozás előtt szeptember hó 1-én tartjuk a javító-, pótló-, esetleg magán- és egyéb felvételi vizsgálatokat. Tanév-megnyitás 6-án délelőtt 9 órákor. Rendszeres tanítás 7-én reggel 8 órákor.

Az egyes osztályokba való felvétellel mindig az előző osztály sikeres elvégzéséről szóló bizonyítvány jogosít.

Az V-ik osztályba belépő tanuló előzetesen köteles kijelenteni, hogy *görög nyelvet tanul-e*, vagy a *görög-pótló-tanfolyamot* végzi.

Az egész évi *tandíj* 60 korona, ennek fele a beiratáskor fizetendő; ugyanekkor fizetendő felvételi díjban 4, gimn. alapra 2, orsz. nyugdíj-alapra 6, egészsz. illeték 2, ifjusági könyvtárra 1—1 korona. Ezen felül még az izr. és ref. tanulók 6—6 K. vallástánítási díjat is fizetnek.

A *tápiintézet* szeptember elején nyílik meg. Ebbé vallásfelekezeti különbség nélkül vesszük fel a tanulókat. Tisztességes ebéd és vacsora díja egész évre 140 korona, ez két részletben a felügyelő (ephorus) tanárnál szintén előre fizetendő. Megjegyzem, hogy minden egyes tanulóért az intézet pénztára az évi díjon felül még 60—60 koronát fizet a tápiintézetet ellátónak. A fölvetelésért aug. 20-ig az igazgatóhoz nyújtandók be a folyamodványok. A felvétel felett a kormányzó-tanács határoz.

*Magántanulók* a felvétellekor 41 koronát fizetnek.

Felvétel után minden tanuló az osztályfőnöknel tartozik jelentkezni. Osztályfőnökök: az I. oszt.-ban Radó Endre dr., a II-ban Popini Albert dr., a III-ban Moravszky Ferenc,

a IV-ben Vietórisz József dr., az V-ben Eltscher Simon, a VI-ban Leffler Béla dr., a VII-ben Zimmermann Rezső, a VIII-ban Szalay Sándor.

Egyebekben minden felvilágosítással szívesen szolgálók.

Nyiregyháza, 1911. augusztus hó.

**Leffler Sámuel,**  
főgimnáziumi igazgató.

**Méhésmunkás-tanfolyam.** A földmiv. miniszter a gödöllői áll. méhészeti gazdaságban f. évi október 15-től 2 évig méhészmunkás-tanfolyamot tartat. Felvétetnek oly egyének, kik 16 ik életévüket betöltötték, de 35-ik életévüket még tul nem haladták. A felvételt kérő és 1 kor. bélyeggel ellátott folyamodványok a mk. földmiv. miniszter urhoz folyó évi szeptember végéig kell benyújtani. A feltételek és kedvezmények megtudhatók hivatalomnál. — Nyiregyháza. 1011. augusztus 9-én. dr. **Wilt György**, kir. tanfelügyelő.

**Tiszteletdíj felolvasásokért.** A vall. és közokt. miniszter Szombathy Ilona gégyényi ref. tanítónőnek és Janka János gégyényi ref. tanítónak a mult tanévben tartott népies, ismeretterjesztő felolvasásaikért tiszteletdíjat utalványozott.

**Államsegély.** A vall. és közokt. miniszter Pelchrimovszky Sarolta orosi községi tanítónőnek I. korpótlék, Szily József vissi ref. tanítónak tandíjkárpótlás címén államsegélyt utalványozott.

**Tanítóváltozás.** Nyiribronyban a ref. tanítói állásra Kocsár Gyula okleveles tanítót választották meg.

**Nyugdíjazás.** A vall. és közokt. miniszter Virányine Jósza Andrea kisvárdai áll. el. iskolai tanítónőt 10 évi szolgálat után véglegesen nyugdíjazta.

**Demceserben** a régi izraelita zsinagógát iskolává alakították át s benne folyó évi szeptember havában meg is kezdik a tanítást.

**Nyirbátorban** a ref. iskolát az idén két tanteremmel fejlesztik, úgy, hogy ezután hét tanító fogja tanítani a nyirbátori ref. tanköteleseket.

**Gyüre község tanügye** is tető alá került. A vall. és közokt. mk. miniszter ugyanis 900 kor. évi államsegélyt helyezett kilátásba a községnek már a legközelebbi tanévtől kezdve, ha a község felépíti az iskoláját.

— **Két díj egyszerre.** Vasárnap Miskolcon nagyszabású díj lovaslov verseny volt, mely előkelő, válogatott közönség jelenlétében folyt le. — Nyiregyházáról Losonczy István főhadnagy is részt vett a versenyen s egy II. díjat (ezüst likőrös készlet) és egy IV. díjat (ezüst fogantyus lovaslov ostar) hozott el.

— **Vasutasok mulatsága.** A magyar szent korona országai „Vasutas szövetségének” nyiregyházi kerülete holnap délután a Sóstón szép sikert ígérő nyári táncmulatságot rendez. Négy óra — fél 5 órakor indulnak a vasúttól vonaton s megérkezésükor mindjárt kezdődik a tánc. Belépő-díj 1 korona 60 fillér, családjegy 4 korona.

— **Ebzárlat.** Megint rossz idő jár a kutyákra. Minthogy a veszettség újra kiütött, szeptember 12-ig zárlat alatt vannak. Ez idő alatt a sintér éjjel-nappal köteles az utcákat megtisztítani a kóbor ebektől.

— **Baruch Jenő** okleveles mérnök műszaki irodáját Vay Adám utca 18 szám alá helyezte.

— **Le a vonatról!** Rakamaz dicsekedhetik el azzal a kiváló szerencsével, hogy ott az utasoknak nem is kell kiszállni. A vonatkísérő egyszerűen ledobja őket. Egy idősebb asszony két gyerekkel és nagy csomaggal utazott:

— **Rakamaz 1 perc!** — hangzott el. A vonat megállott s a két kis leány le is szállott. Még a csomagot utánuk hajította (egyik leánykát le is ütve lábáról) a vonatkísérő, mikor elindult a vonat. A kísérő ur sem volt rest, az öreg asszonyt lependerítette a lépcsőkről, úgy, hogy csak egy paraszt hajsza mentette meg az elgázolástól.

„A mozgásban levő vonatról le- vagy felszállani tilos” — ezt tudtuk. De úgy látszik, ennek van egy kiegészítő része is: — de a jegylyukasziónak le- vagy felröpíteni szabad.”

— **A NyTVE. Tokajban.** E hó 13-án Tokajban a TSE. nagyszabású sportdélutánt rendez, melyen a mi tornászaink is részt vesznek. A küzdelem hevesnek ígérkezik, miután körülbelül 8 város sport egyesületei fognak küzdeni az elsőbbségért. A versenyszámok a következők: 2000 m. távuszás. 100 m. gyorsuszás. Gömblovászat. 100 yardos síkfutás. Súlydobás. 60 m. síkfutás. Gerelydobás. 3 × 50 m. staféta futás. Kalapácsvetés és a NyTVE és TSE csapataiak füleslabda játéka.

— **5 koronáért.** Még februárban 5 korona büntetést rótt a kisvárdai főszolgabíró Kozma János nagyhalászi dohánykertészre. Kozma nem fizetett rögtön s közben elköltözött Nagyhalászról. Ezért most minden csendőrség lesi őt, hogy rá tehesse kezét s szabadságától megfoszza — 5 koronáért.

— **Elnom a talyigás!** Tisztelet a kivételeknek, meg kell adni, hogy Nyiregyháza van jó modoru talyigások is. Szinte kedvünk volna biztatásképen kiirni nevüket, de most a durva, goromba s ha kell, ha nem, káromkodó lóhajók van a sor. Fölhívjuk reájuk a rendőrség figyelmét, mert az már tűrhetetlen, hogy minő társalgást folytatnak állomáshelyeiken és épen a Kossuth-téren. Körülöttük gyermekek, nők — tisztességes nők — járkálnak s kénytelenek elhallgatni, pírulva tűrni az ocsmány kifakadásokat. Még nem nagy arányu a falevél-hullás; úgy sem csinál egyebet a rendőrség: legalább a közérkölcök védelmében fejtsen ki valami buzgóságot. Nyiregyháza ez ugyis rossz lábón áll.

— **Rózsahegy — Nyiregyháza.** A medve-ember hazájával úgy jöttünk összeköttetésbe, hogy Illés Rudolf Nyiregyháza született és Rózsahegyről tünt el. Még ez sem volna elég ok, ha véletlenül Illés lelkét 25 korona és 2 napi elzárás nem terhelné. Erre azonban a rózsahegyieknek szükségük van s kiadták rendeletbe, hogy Illést a föld alul is elő kell teremteni. Hát csak hajszojék!

— **Azért telnek meg a nagy fürdők** ezernyi ezer magyar beteggel, mert a magyar ember még mindig keveset törődik a gyomrával. A nagy nyugati államokban már rég tisztában vannak azzal, hogy a valódi **Ferencz Jó-**

**zsef-keserüvizet** mindig a háznál kell tartani s ha bármily csekély indispozíciót éreznek a gyomorban, vagy a belekben, azonnal előveszik ezt a megbecsülhetetlen, szuverén gyógyszert és reggelenként 1/2 borospoháryit megisznak. A „Ferencz József”-viz gyomor és a belek működését csakhamar helyreállítja. Magyarországon is sokkal kevesebb gyomorbajos ember volna és a nagy fürdők is kevésbé hangzanának a magyar szótól, ha itt is követnék a művelt nyugat példáját.

— **Sötét utcák.** A bölcs város, vagy a tudós villanytársaság rendelkezése-e: miért keressük? tény az, hogy a város kivülébb eső utcáit (nem is a szó szerint vett külvároست értve bele) nem világítják. Talán takarékoskodnak? Nem jut eszükbe, hogy épen ott kellene élénkebb világítás, mert nagyobb az eshetőség, holmi támadásokra, balesetekre? De hát persze, az intézők „benn” laknak. A „künn” lakóknak meg azt mondják: „Ne lakjanak künn, vagy viseljék a következők mentényeket”.

— **Gyilkosság Kisvárdán.** Perényi Lajos báró 19 éves cipészsegéd szerelmes volt Fácán Erzsik varróleányba. A leány szépsége állandó féltékenységben tartotta a beteges idegzetű fiatalembert, végre is gyilkossá tette. Kihívta a leányt lakásuk udvarára, reá lőtt s a lány rögtön meghalt. Magán is ejtett több sebet, de azok már is begyógyultak. — Az ügyészség már elrendelte a vizsgálatot. A gyilkos báró védelmét Erdős Bertalan dr. fogja ellátni.

— **Csak vissza, vissza!** Ifj. Tomori Ferencnél, Gáván szolgált Tüdős Mihály, mint cseléd. Nem tetszett neki a hely, nem hogy felmondott volna, hanem megszökött. Ezért most összeüti a bokáját. — Nemcsak, hogy visszavezetted a főszolgabíró, hanem még meg is büntetted.

— **Kellemeset a hasznossal kötheti össze minden szülő, ki gyermekeinek iskolázatása alkalmából egy kis szórakozás és szépérzékeinek fejlesztése szempontjából valamely zenei tanfolyamra is beiratja.** Városunkban ma már több alkalom nyílik erre is. Állandó zenede s más magán zenei tanfolyam áll a közönség rendelkezésére. Különösen megemlékezünk e helyütt Lényei Dezsőné urnő, a zenede cimbalomtanárnőjéről, ki az elmúlt iskolai évben is számos cimbalomtanítványát oly szép eredménnyel bocsátotta el, hogy az idén előreláthatólag még több jelentkezőre számíthat. — Mi is csak a legjobb induiattal ajánljuk őt a gyermekeiket szerető szülők szíves figyelmébe. (Lakása: Sarkantyú-utca 7.)

— **Nem kell neki elfraruha.** Besorozták katonának, hiába tiltakozott ellene, Poór András. Be is osztották a 65. gyalogezredhez, de biz ő hátatfordított Nyirtéthnek; azóta sem látták. Nem is lenne ez baj, ha lehetne a szolgabíróssággal komázni. De nem lehet, ami kitűnik a kemecsei főszolgabíró nyomozó leveléből, melyben Poór urat, mint katonaszökevényt körözi.

— **Mi telik Munkáctól?** Munkács a magyarság szempontjából még csak ott tart, ahol egy időben a népszerű kupléhős szülötte. Milyen ékesen ropoghat ott nyelvünk pl. hetivásárkor, ha ilyen hivatalos hirdetemények láthatnak napvilágot:

2787.—911. r. k.

Munkács város rendőrkapitányától.

HIRDETMÉNY.

A lemergi automobil-klub folyó évi július 11-ének délutáni 4 órájkor fog Berégszászból a vasúti hozzájáró ut. a Sugár-ut és Fő utcán a Csillag-vendéglő elé érkezni. Hogy ezen utirány az esetleges balesetek miatt biztosítsák, ezen utvonalon, illetve ezen utvonalaik érinő pontjain a közlekedés dé utáni fél 4 óra és 4 óra között le fog záradni.

Midőn ezen körülményt a város közönségének tudomására hozom, felkérem,

A gazdasági és iparkiallitáson ezüst  
éremmel és díszoklevéllel kitüntetve.

**Gabulya Mihály**

ruhafestő, vegytisztító, gőzmosó  
: : és plissézozó intézete : :

Pazonyi-utca 13. Bejárat Véső-utca felől.

Van szerencsém szíves tudomására adni a t. közönségnek, hogy intézetemben ruhák a legkényesebb igényeket is kielégítően bármily színre festetnek és vegyileg tisztítatnak. Egyben bátorkodom szíves figyelmét

**fehérnemű-tisztító osztályomra**

felhívni, ahol kezelők, gallérok stb. szintén meglepő szépen 5 nap alatt tisztítatnak.

Midőn szíves megbízásaikat kérem, vagyok mély tisztelettel

Telefon 248. sz. **Gabulya Mihály.**

## HIREK.

— **Uj megyebizottsági tagok.** Tornaypálcán, amin értesülünk Guthy Józsefet és Reizmann Jenőt választották meg megyebizottsági tagul. — Kisvárdán pedig Dömötör Györgyöt, Kastaly Ferencet, Vay Pétert és Lukács Vilmos dr.-t.

hogy azok, kik 4 óra 15 perckor utazni akarnak, ezen idő alatt sziveskedjenek a vasúti állomásra kimenni, mert az utvonal zárlatának felszabadítása csak az automobilon beérkezte után fog megnyitani.

Munkács, 1911. július hó 8-án.

**Erdőhegyi Miklós,**  
rendőrkapitány.

Ez még az adiakon is tul tesz nyelvrontás és érthetlenség tekintetében.

— **Romlott hidak.** A debreczen—nyiregyháza—csap—ungvári állami közút 58—59. kméternyi szakaszán a 22. számú, a 69—70 kmnyi szakaszán a 29. számú hid szorult javításra. Mindkettőre, külön-külön, augusztus 25-én tartják meg a zárt irásbeli versenytárgyalást. — Bővebb adatokkal a m. kir. állámépítészeti hivatal szolgál.

— **Csóka Kecskemétnék.** E hó 16-án Csóka Józsi a Koronában a kecskeméti szerencsétlenek javára fog játszani. A tányérozást a leányegylet tagjai végzik — hogy minél kevesebb legyen a nem ezüst pénz. Kezdeté este 10 órakor.

— **A furfangos Anti.** Mestyan Antal 18 éves létére már művész volt a lopásban. S most mégis rajtavesztett. Rosszul okoskodott: ez volt veszte. Szerencsén meglopta gazdáját s a holmit eladta Rakamazon. Meglopta özv. Major Lajosné s nagy furfangosan visszament Szerencsre, hogy ezt a holmit ott értékesítse. A csendőrség azonban felfedezte az ide-oda vándorlás titkát s letartóztatta.

— **Pályázat eszima és szijgyártó munkákra.** A közös hadsereg három évi bőrnemű ruházati cikkei szállítására a közös hadügyminiszter a kereskedelemügyi miniszter útján pályázatot irt ki. A debreczeni kereskedelmi és iparkamara a pályázatnak részletét közölte az összes ipartestületekkel, a nagyobb érdekelt iparosokkal és azokat, kik a pályázat iránt érdeklődnek ezuttal értesíti, hogy részletes felvilágosítással, valamint a pályázathoz szükséges ajánlati mintákra vonatkozólag a legrészletesebb telvilágosítással szolgál.

— **Pöstyén-fürdőn** építették most a világ legnagyobb rádium emanációs helyiségét. — A természetes iszapfürdő fölött kb 7000 m<sup>3</sup> légür állandóan telítve van a rádium paráival, amelynek belégzése a tudományos kutatás szerint rendkívül elősegíti a források gyógyító hatását. — Ez az új alkotás kétségkívül hatalmas lendületet ad Pöstyénnek, ahol különben az idén is közel 15.000 beteg keresett gyógyulást.

— **Országos sörárpavásár Miskolczon.** A XIV—XV. országos sörárpavásár Miskolczon f. évben augusztus 23 án lesz megtartva. — Üzlet szabályzatokról az érdeklődők a vezetőségtől (Miskolcz, Gazdasági Egyesület) szereshetnek tájékoztatást.

— **Vajjon hol szappanoz?** Nem is hinné az ember, hogy mi minden foglalkoztatja a rendőrség kíváncsiságát. Most pl. felveri az összes magyar hatóságokat közismert nyugalmukból csak azért, hogy Till István borbélyeségéd hollétét tudassák vele. Szeretnék tudai, hogy hol gyakorolja királyi művészetét: a szappanozást és beretválást, mert 10 korona erejéig szeretnék megsarcolni. Az ugyan nehéz lesz.

— **Vendéglősök figyelmébe.** Debreczenben a „Meteor“ villamos-színház épületében egy modera pince-vendéglő s ennek tetőzetén levő nyári kerthelyiséget a hozzátartozó modern lakással, boros pincehelyiséggel, vízvezeték és annol klozettel felszerelve kiadó. Értekezhető: Csomor Gyula tulajdonossal, Dekreczen, Bocskai tér 10.

— **Eladó 65 kis hold birtok 5 hold szőlővel,** 500 darab gyümölcsfa is van benne. Terméssel együtt (melyből 1500 K kiárulható) megszerezhető 12 ezer koronáért (6000 frtért). Értekezhető Rácz Béla bankárnál Debreczen, Csapó-utca 12.

— **„Edison“-szálloda** Budapesten. A lángelméjű feltaláló nevéhez méltó szálloda nyílt meg augusztus 1-én a főváros központján, 10 percrenyire a központi és nyugoti pályaudvaroktól, a villamos vasút mentén, (Hársfa-utca 59.) a Király színház mellett. Az utazó közönség legkényesebb izléseinek

kielégítéséről gondoskodik olcsó árak mellett Pollák József, a szálloda jóhírnevű tulajdonosa. 80 elegáns, a modern igényeket kielégítő szoba, villamos világítással, központi fűtéssel, fürdőszobákkal stb. áll az utazó közönség rendelkezésére.

— **Szilágyi és Diskant** miskolci gépgyáros cég könyökszerkezetű és víznyomású kitűnő szőlősajtóra, valamint a legújabb „Villám“ központfutó bogyzó és zuzógépére felhívjuk az olvasóink figyelmét. Kiemelendők különösen a cég által feltalált és készített Rákóczi „kettős kosaru“ sajtók, amelyeknél a régi világ fából készített sajtója egyszerűen egyesítve van, a legújabb technika vivmányaival. A sajtók felsőrésze acél, alsőrésze faszervezet. Ennélfogva a must seholsem érintkezik vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színét, ízét, zamaját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell össze vagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egri és pozsonyi II. mezőgazdasági országos és az 1906. évi nagyváradi kiállításon a cég borsajtói első díjjal, arany éremmel lettek kitüntetve. A cég izléses árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

## Akkor . . .

Akkor lesz csak öröm e városban élni,

— Ámde azon szép kort nem fogom elérni —

Hogyha a lakosoknak lelkivilága

— Legyen az gazdag, ür, koldus, avagy árva —

A kórtól és szennytől végtére megtisztul,

Gyűlölet és átok, bosszu abban nem dul,

Ha e fajzatot majd egy újabb felváltja,

Mely egymást szeretve, testvéreként látja.

Akkor . . . ha városunk minden iparosa

Nem kíván már lenni társának gyilkosa.

Jellemző lesz reá: tudás és szerénység:

Számüzve lényéből a kenyéririgység.

Ha érteni fogja, amit ma még nem ért:  
Buta göggel, dölyffel nem arathat babért!  
Ha társa balsorsán nem örül, de okul;  
Ha korcsmázás helyett helyesírást tanul.

Akkor . . . ha levetve rut jellemvonását,  
Már első szavában nem gyalázza társát.  
És amire szert tett: azzal nem kérkedik,  
Ha más boldogul, vér arcába nem szökik.  
Majd — ha fedett helyen lesz a kaszinója,  
Városháza alatt egymást le nem szólja.  
Hegyha már könyvekből és nem szájról olvas,  
Kártya és tivornya számára unalmas.

Akkor . . . ha nagydobként mellét nem használja  
S világtájak felé már nem kiabálja:  
„Egy, egyedül csak egy, — e tájon senki más,  
Isten és te ember, végy róla tudomást!  
Halleluja! . . . im: e félisten én vagyok,  
Arera hát előttem ti kicsiny alakok,  
Beruljatok porba csodálni e tudást“!!  
— — — — —  
(Ez égbekiáltó, szörnyű agylágyulást!)

Akkor . . . ha a város becsülve önmagát,  
Pártfogásába is veszi iparosát.  
Ha a benszülöttnek lesz oly tekintélye,  
Mint annak, kit sorsunk csapásul hozott be . . .  
Ha minden iparos végre megbízható;  
Igazságtalanul nem lesz róva adó.  
Akkor lesz csak öröm e városban élni!  
Sajnos, — azt a szép kort nem fogjuk elérni.

Szuchy János.

## Szerkesztői üzenetek.

Ij. Sz. M. Kisvárda. Sajnos, csak a jövő héten adhatuk helyet a cikkének, mert technikai okokból lemaradt.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:  
**kopcsányi Hlatky-Schlichter Gyula.**

## Nyiregyházi Villamossági Részvénytársaság.

### Hirdetmény.

A Nyiregyházi Villamossági részvénytársaság 1911. évi július 25-én tartott rendkívüli közgyűlésén elhatározta, hogy jelenlegi 600.000 korona alaptőkéjét 1500 bemutatóra szöló, egyenkint 200 korona névértékű, az 1911. évre már osztalékjogosultsággal bíró részvénynek kibocsátásával 300.000 koronával, vagyis 900.000 koronára emeli fel és hogy a régi részvényeseknek 2 régi részvény után 1 új részvénynek 280 koronás árfolyamon való megvételére elővételi jogot biztosít.

Azon részvényesek, kik elővételi jogukat gyakorolni kívánják, tartoznak ezt f. évi október hó 15 ig bezárólag részvényeik felmutatásával az alább megnevezett intézetek valamelyikénél bejelenteni és egyidejűleg átveendő részvényenkint 280 koronát, azonkívül ezen összegnek f. évi január 1-től a befizetés napjáig számítandó 5%-os folyó kamatát befizetni. Az elővételi jog gyakorlásáról, illetve a fenti összegek befizetéséről ideiglenes elismervények fognak kiadatni, majd pedig ez utóbbiak részvényekkel kicseréltetni.

Nyiregyháza, 1911. július havában.

**Az igazgatóság.**

**A befizetések és bejelentések teljesíthetők Nyiregyházán:** társaságunk pénztáránál és a Nyiregyházi Takarékpénztár Egyesületnél. — **Budapesten:** a „Részvénytársaság Villamos és Közlekedési Vállalatok számára“ cégnél (V., Béla-utca 5). — **Debreczenben:** a Magyar Általános Hitelbank debreczeni fiókjánál.

## Polacsek Lajos Nyirbátor,

gyógyhatású

## ERZSÉBET SÓSBORSZESZ

kitűnő készítménye folyó évi augusztus  
havában forgalomba kerül.

**Aki** gyomorfájós, bélbeteg, étvágytalan, lesoványodáshoz hajlandós, használja a számos év óta jónak bizonyult **gyomorsót, Schumann** gyógyszerész-től Stockerauban.

**Aki** szabályozni és épségben tartani akarja jó emésztését, használja a Schumann-féle gyomorsót, tapasztalni fogja, hogy más szerek ellenében mily jól érzi magát.

**Gyomorsó** eltávolítja azonnal a fölösleges gyomorsavat és előmozdítja az emésztést. Egy doboz ára 1 korona 50 fillér.

**Gyomorsó-pasztillák** kényelmes s kellemes, ugyanazon hatást teszik, mint a gyomorsó. Ára tarsolyonként 3 phialával, a 10 gyomorsó pasztillával K 1.50. Póztai szétküldés legkevesebb 2 doboz megrendelésnél — utánvétellel —

**SCHAUMANN** gyógyszerész  
Stockerauban.  
Kapható minden gyógyszerárban.

## Nagy választék!!

≡ a legújabb napernyőkben. ≡

Mesés olcsó árban

## Feuer Miksáné

férfi-, női- divat és rövidáru üzletében  
Nyiregyházán, városház palota mellett  
Bethlen (Szentmihályi)-u. oldal



## ELADÓ

Vécsey-utca 19. számú házam,  
mely áll 2 nagy szoba-, konyha-  
és verandából s egy kisebb épü-  
let egy szoba és konyhából.

Értekezhetni a háznál.



**NIGRIN**  
(Fornolendit)  
A legjobb pipőkrem  
Mindenütt kapható!  
A bécsi vaddisznó kiállításán  
arany éremmel kitüntetés

## INGYEN!

kap egy pompás  
hangverseny beszélő-  
gépet, ha 10 lemezt  
vásárol 20 forintért,  
de csakis

## Wagner

a „Hangszer-  
király”-nál.

Budapest, József-  
körút 15-ik szám.  
Okvetlen kérjen le-  
mezjegyzéket.  
Javitóműhely. Elő-  
nyös lemezese.



Könyvnyomda. Könyvkötészet.

Irodaszer nagyraktár.

## Borbély Sámuel

Nyiregyháza, Városháza-palota.

Telefon 140.

Telefon 140.

Könyvnyomdában, amely új betükkel és gépekkel van felszerelve, jutányos áron készülnek üzleti- és gazdasági nyomtatványok, esketési- és eljegyzési értesítések, bál meghívók, hivatalos nyomtatványok, névjegyek stb. stb.

Könyvkötészetemben csinos és tartós munkák gyors és olcsó készítése. Irodaszerekből nagy raktár.

Szállítások az egész megyében. Vidéki megrendelések pontosan elintéztetnek. Jegyző és ügyvédi nyomtatványraktár.

## KINCSET ÉR

a **TORDY**-féle

## Hollandi 3 király tea,

mivel nemcsak hashajtó, hanem egyuttal étvágyjavító, gyomortisztító, emésztést elősegítő, bélműködést szabályozó, nemkülönben a legmakacsabb gyomorhajon is segít. — Csomagja (kbl 10—12-szeri használatra) gyógytárban 50 fillér.

**Készítő:**

**Tordy Gy. okl. gyógyszerész**

Budapest, Üllői-ut 89-ik szám.

## Nyiregyháza legnagyobb választéku butoráruháza

Alapítva 1903.

Pazonyi-utca 10. sz.

Üzletem kibővítése alkalmával teljesen újonnan a legdivatosabb kivitelű butorokkal berendeztem a fővárosi minta szerint, állandóan raktáron tartok fényezett kőris, cseresznye, jávor, citrom, paliszánder, mahagoni és más különféle anyagokból készült részben saját készítményű háló, ebédlő, úri és női szalon berendezéseket, vas, félréz és egész réz háló és vendégszoba berendezéseket, ugyszintén egyszerűbb, de jó kivitelű matt butorokat (tömör fából is) stb. stb. itt fel nem sorolható de raktáron levő különféle butorokat is utólérhetetlen olcsó árban árusítok.

Tisztelettel

**Glück Jenő**

Üzletem szombat és izr. ünnepnapokon zárva.

Raktáron állandóan 200 különféle lak berendezés található.

Tiszta agyagból készült szép és jó  
**cserép, fali téglá**  
és legszebb

**nyersfalazati téglá**

csak a

**Karczagi Aggagiparnál,**

Karczagon szerezhető be, hol  
egy-egy waggonrakományok is  
megrendelhetők.

Egy jó forgalmu  
**szabóüzlet**  
eladó.

Esetleg más üzleti dolgokra is  
kiadható. Széchenyi-tér 6. sz.  
Értekezni lehet ugyanott.

## A szántói savanyuviz-forrás

vidéki **főelárusítókat** keres. A víz igen olcsó és nemcsak mint gyógyviz használható, hanem nagy természetes szén-savtartalmánál fogva hivatott az annyira elterjedt szódavizek és telített vizek helyettesítésére. Fix számlára kizárólagos elárusítás biztosítatik. — Érdeklődők írjanak

„Természetes  
savanyuviz“

jelige alatt.

Budapest, postafiók 239.

## Kötőgépek!

Ujdonság háztartási és ipari célokra. Kényelmes

**részletfizetésre**

is kapható. Kérjen árjegyzéket. Tanítás Budapesten ingyen.

**Fogl József Lajos**  
műgépész, Budapest, VI., Aradi-u. 11.

## Kovács Gyula

műbutorgyáros butorcsarnoka

## megnyilt

Debreczenben, Hunyadi-utca 17. sz.  
(Demetrovics-palotában).

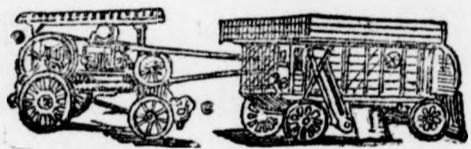
„A köztudatba ment át“ hogy

csak is

## KÁLLAI LAJOS

motorgyára

Budapest, VI., Gyár-utca 28.



szállítja teljes jótállás mellett a leg-hirnevesebb motorcséplőkészleteket.  
— Saját érdekében kérjen minden gazda disz-főárlapot, melyet ingyen bérmentve küld a gyár.

### Fontos figyelmeztetés!

**Kállai Lajos** hírneves motorgyára nem tévesztendő össze **más Kállai** nevű cégekkel.

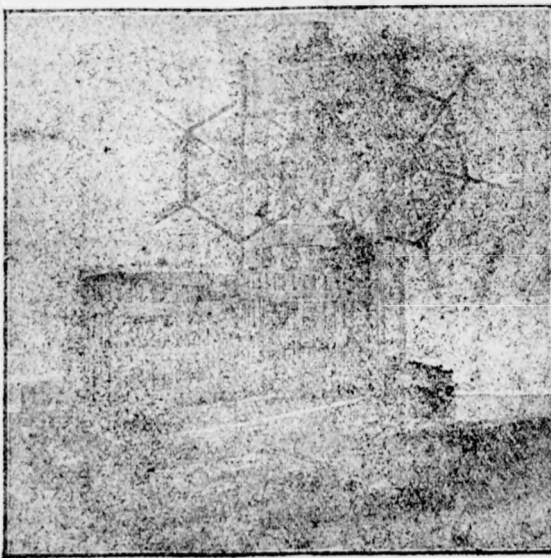
## BUTOR!

Hálók, ebédlők, uriszobák, zongorák, szalonok, teljes szálloda, fürdő, penzió- és kastély-berendezések **még soha nem létezett előnyös fizetési feltételek mellett** szállítatnak bárholva. — Költségvetés díjtalan. — Nagy album 1 korona.

**Modern Lakberendezési Vállalat**

Budapest, Szerencsén-utca 10.

1907. évi kiállításon aranyérem és diszoklevé I.



1901. temesvári kiállítás: I. díj diszoklevél. — 1902. országos gazdasági kiállítás Pozsony: I. díj aranyérem. — 1902. borászati kiállítás Eger: I. díj diszoklevél és aranyérem. — 1906. Nagyvárad: I. díj diszoklevél.

## Borsajtók

legújabb rendszerű, könyökszerkezetű „KOSSUTH“, „KINCSEM“, „HEGYALJA“, „ACÉLORSÓS“, a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói. Legújabb rendszerű víznyomasu (hydraulikus)

**kettős kosaru sajtók**  
nagyüzemű préseléshez.

Sajtóink főelőnye: a must sehol sem érintkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erőkifejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivehető! Egy ember által könnyen kezelhető! Szőlőszűzők és Bogyzók. „VILLÁM“ legújabb centrifugális bogyzó és zuzógépek

## Szilágyi és Diskant gépgyára Miskolcz.

Árjegyzék ingyen.

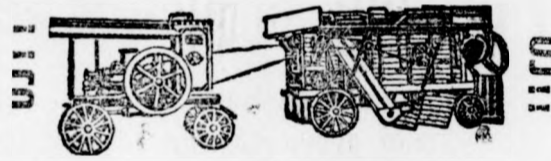
## Kállai Testvérek

motor-gyárában

Budapest, Nagymező-utca 43. sz.

Az egész országban legjobbnak elismert „Gloria“ benzinmotorok, motorcséplőkészletek, nyersolajmotorok, teljes malomberendezések részleteire

legolcsóbban kaphatók.



**Nagy munkaképesség!**

Teljes jótállás! Árjegyzék ingyen!

Használt motorok, gőzgépek, cserébe vétetnek.

Ha

**Ön**

gyári munka helyett

**CSINOS**

tartós és olcsó cipőt akar viselni, más-kép el nem éri, csak ha

**mindig**

**Lakatos Lajosnál**

(Kossuth-tér) vásárol, — ki nem hirdeti, hogy

**nincs többé fájós láb**

s emellett gyári árut ad el, — hanem ő maga, mérték után készíti a cipőket, a legkifogástalanabb kiviteiben.

## Szabolcsvármegye

## legnagyobb butor-áruháza

Nyiregyházán, a törvényszék mellett.

Legújabb stílusú palisszander, mahagoni és fehér fényezett háló és ebédlő berendezések. Angol uri és női szalon garnitúrák. Ebédlő diványok. Megfelelő árak.

Pontos kiszolgálás!

Pontos kiszolgálás!

## LEFKOVITS ZSIGMOND

hajtított fa-, vas- és rézbutor nagy raktára.